

Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht, aflevering 4 2017, nummers 98 – 123, dinsdag 31 januari 2017

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactie JnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2017, xxx

De Jurisprudentienieuwsbrief bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes - elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel)rechtsgebied aangeboden. Door in onderstaande inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Disclaimer

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht is een uitgave van het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (hierna: LBVr), team bestuursrecht. De nieuwsbrief is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Het LBVr kan de juistheid, volledigheid en actualiteit van de nieuwsbrief echter niet garanderen. Voor zover de nieuwsbrief links bevat naar websites, is het LBVr niet aansprakelijk voor de inhoud daarvan. De inhoud van de nieuwsbrief is uitsluitend bedoeld voor uw eigen gebruik. Ander gebruik, waaronder de commerciële exploitatie van de inhoud van de nieuwsbrief, is niet toegestaan. Er kunnen geen rechten aan de inhoud van de nieuwsbrief worden ontleend. Het gebruik dat wordt gemaakt van de inhoud van de nieuwsbrief komt voor eigen risico. Aansprakelijkheid voor schade, in welke vorm dan ook - direct en / of indirect - ontstaan door dan wel voortvloeiend uit gebruik van de inhoud van de nieuwsbrief, wordt door het LBVr afgewezen.

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende

onderwerpen: (Door op het onderwerp te klikken komt u direct bij de uitspraken op het betreffende rechtsgebied.)

Algemeen bestuursrecht.....	3
Handhaving	5
Omgevingsrecht	6
Wabo	6
Waterwet.....	8
Ambtenarenrecht.....	8
Ziekte en arbeidsongeschiktheid.....	9
Bijstand	11
Bestuursrecht overig	11
Mediawet	11
Meststoffenwet	13
Studiefinanciering	14
Wegenverkeerswet	15
Vreemdelingenrecht.....	20
Ongewenstverklaring	20
Asiel.....	21
Richtlijnen en verordeningen	23
Vreemdelingenbewaring	23
Uitzetting.....	24
Procesrecht.....	24

Algemeen bestuursrecht

JnB2017, 98

Rechtbank Rotterdam, 05-01-2017 (publ. 26-01-2017), ROT 15/7498

minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, verweerder.

Awb 1:2 lid 1

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) 6 lid 3 aanhef en onder c

BELANGHEBBENDE. Bestuurlijke boete. Eiser, enig aandeelhouder in de beboete onderneming en vereffenaar in de ontbinding van deze vennootschap, heeft de boete uit privévermogen betaald. Eiser heeft daarmee een objectief bepaalbaar, eigen, persoonlijk en voldoende actueel belang, dat rechtstreeks bij het boetebesluit is betrokken.

Besluit waarbij verweerder aan [Naam B.V.] een boete heeft opgelegd van in totaal € 1.575,-.

Ambtshalve overweegt de rechtbank dat eiser in de nu voorliggende beroepsprocedure als belanghebbende in de zin van artikel 1:2, eerste lid, van de Awb kan worden aangemerkt. De rechtbank weegt daarbij mee dat het in deze beroepsprocedure gaat om een boete, dus om strafvervolgning als bedoeld in artikel 6 van het EVRM. Op grond van artikel 6, derde lid, aanhef en onder c, van het EVRM heeft een ieder tegen wie een vervolging is ingesteld het recht zichzelf te verdedigen. Eiser was ten tijde van de constatering van de boete, het opleggen van de boete, de handhaving van de boete in bezwaar, en het instellen van beroep, samen met zijn dochter [Naam], enig aandeelhouder in [Naam B.V.], de beboete onderneming. In de algemene vergadering van aandeelhouders van 21 juni 2016 hebben de aandeelhouders besloten de vennootschap te ontbinden, waarbij eiser als vereffenaar en bewaarder van de boeken en bescheiden is benoemd en is besloten dat een batig saldo aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd. Eiser heeft de boete inmiddels uit privévermogen betaald. Eiser heeft daarmee een objectief bepaalbaar, eigen, persoonlijk en voldoende actueel belang, dat rechtstreeks bij het boetebesluit is betrokken. (...)

[ECLI:NL:RBROT:2017:161](https://www.rechtspraak.nl/ECLI/CLI/2017/161)

JnB2017, 99

MK CRvB, 13-01-2017 (publ. 24-01-2017), 15/5564 AOW

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank (Svb).

Awb 2:15, 4:17 lid 3, 4:18

DWANGSOM EN BEROEP BIJ NIET TIJDIG BESLISSEN. In dit specifieke geval is met het e-mailbericht aan het schriftelijkheidsvereiste zoals opgenomen in artikel 4:17, derde lid van de Awb voldaan.

Aanvraag op grond van de Algemene Ouderdomswet. (...) Bij e-mailbericht van 4 juli 2014 heeft appellant de SvB bericht dat hij de beslissing op zijn AOW-aanvraag niet voor 3 juli 2014 heeft ontvangen, dat hij deze alsnog zo snel mogelijk wenst te ontvangen en dat hij aanspraak maakt op een vergoeding. (...)

Op grond van artikel 4:17, derde lid, van de Awb is de eerste dag waarover de dwangsom verschuldigd is de dag waarop twee weken zijn verstreken na de dag waarop de termijn voor het geven van de beschikking is verstreken en het bestuursorgaan van de aanvrager een schriftelijke ingebrekestelling heeft ontvangen. Van een ingebrekestelling als bedoeld in artikel 4:17, derde lid, van de Awb is sprake als duidelijk is dat de belanghebbende het bestuursorgaan maant om alsnog een bepaald besluit te nemen. Daarvan is sprake indien voldoende duidelijk is op welke aanvraag het geschrift betrekking heeft, dat belanghebbende zich op het standpunt stelt dat het bestuursorgaan niet tijdig op de aanvraag heeft beslist en dat belanghebbende erop aandringt dat een zodanige beslissing alsnog wordt genomen (zie de uitspraak van de Raad van 4 augustus 2015, [ECLI:NL:CRVB:2015:2682](#)). Bij het e-mailbericht van 4 juli 2014 heeft appellant onder vermelding van zijn naam en burgerservicenummer te kennen gegeven dat de Svb in de brief van 9 mei 2014 heeft vermeld dat hij voor 3 juli 2014 een beslissing over zijn aanvraag zou ontvangen, dat hij deze beslissing nog niet heeft ontvangen en dat hij die alsnog zo snel mogelijk zou willen ontvangen. De inhoud van het e-mailbericht voldoet dan ook aan voornoemd vereiste.

Op grond van artikel 2:15, eerste lid, van de Awb kan een bericht elektronisch naar een bestuursorgaan worden verzonden voor zover het bestuursorgaan kenbaar heeft gemaakt dat deze weg geopend is. Vaststaat dat de Svb (bij de ontvangstbevestiging van 9 mei 2014) niet kenbaar heeft gemaakt dat de mogelijkheid van elektronische verzending van berichten aan de Svb is opengesteld. De Svb heeft echter in het telefoongesprek met appellant waarin appellant heeft te kennen gegeven dat de beslistermijn is verstreken en tevens is gesproken over een vergoeding bij niet tijdig beslissen, aan appellant het officiële e-mailadres van de Svb verstrekt, zodat appellant er rederlijkerwijs van uit kon gaan dat hij de ingebrekestelling naar dit e-mailadres mocht verzenden. Daarbij komt dat de ontvangst van het e-mailbericht (automatisch) is bevestigd met de mededeling dat appellant binnen twee werkdagen een reactie op zijn e-mailbericht kon verwachten. Indien de Svb het e-mailbericht niet als ingebrekestelling had willen aanmerken op de grond dat de elektronische weg niet was opengesteld, had de Svb dit (tijdig) aan appellant kenbaar moeten maken en appellant in de gelegenheid moeten stellen een schriftelijke ingebrekestelling in te dienen. Dit heeft de Svb nagelaten. De Raad is dan ook van oordeel dat met het e-mailbericht van 4 juli 2014 in dit specifieke geval aan het schriftelijkheidsvereiste zoals opgenomen in artikel 4:17, derde lid van de Awb geacht moet worden te zijn voldaan. Dit klemt te meer, nu appellant eveneens per e-mailbericht bezwaar heeft gemaakt en de Svb in dit kader appellant niet het schriftelijkheidsvereiste heeft tegengeworpen.

Dit betekent dat appellant met het e-mailbericht van 4 juli 2014 de Svb (niet prematuur) in gebreke heeft gesteld en dat de Svb heeft nagelaten een dwangsom aan appellant toe te kennen. Dit is in strijd met het bepaalde in artikel 4:18 van de Awb. De rechtbank heeft dit niet onderkend, zodat de gronden van de aangevallen uitspraak dienen te worden verbeterd en deze dient te worden vernietigd voor zover daarbij is bepaald dat de rechtsgevolgen van het vernietigde bestreden besluit in stand blijven. Doende wat de rechtbank had behoren te doen zal de Raad zelf in de zaak voorzien en op grond van

artikel 4:17, tweede lid, van de Awb de hoogte van de verbeurde dwangsom vaststellen.
(...)

[ECLI:NL:CRVB:2017:223](#)

JnB2017, 100

Hoge Raad, 20-01-2017, 16/00135

stichting Centraal bureau rijvaardigheidsbewijzen.
Wegenverkeerswet 1994 111, 118, 130, 131, 132b
Reglement rijbewijzen 97

BEVOEGDHEID. WEGENVERKEERSWET 1994. Vordering verweerders komt erop neer dat het CBR moet terugkomen van zijn besluiten tot ongeldigverklaring van de rijbewijzen en tot oplegging van het ASP of, in afwijking van het bepaalde in art. 97 lid 5 Reglement rijbewijzen, een verklaring van geschiktheid dient af te geven en te registreren, opdat aan hen een rijbewijs kan worden afgegeven. In beide gevallen gaat het om een beslissing van het CBR die een besluit oplevert als bedoeld in de Awb, waarvan op grond van die wet bezwaar en beroep openstaat. Nu de bestuursrechter bevoegd is te beslissen op een beroep tegen een besluit als in deze zaak van het CBR verlangd, en niet is aangevoerd of gebleken dat de rechtsbescherming bij de bestuursrechter in dit geval zou tekortschieten, zijn [verweerders] niet-ontvankelijk in hun vordering bij de burgerlijke rechter.

[ECLI:NL:HR:2017:58](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB2017, 101

Voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant, 26-01-2017, SHE 16/3505

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bladel, verweerder. Burgerlijk Wetboek 3:2a

HANDHAVING. Dwangsom. Hondenfokkerij. Het voor korte tijd houden van honden in het pand valt niet onder het gebruik als magazijn. In een magazijn slaat men zaken op maar dat is iets anders dan het houden van dieren, ook al is dat voor korte tijd. Een hond is géén zaak (zie artikel 3:2a van het Burgerlijk wetboek) maar een levend wezen. Er zijn aparte regels voor het houden van dieren. Het houden van dieren heeft bovendien een andere ruimtelijke uitstraling, ofwel een ander effect op de omgeving, dan het opslaan van zaken. In een magazijn mag men geen dieren houden. Het door verzoeker beschreven gebruik valt daarmee niet onder het overgangsrecht. Verweerder mocht hiertegen optreden.

[ECLI:NL:RBOBR:2017:363](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB2017, 102

MK ABRS, 25-01-2017, 201600147/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Ede.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1, aanhef en onder a, onder 1°, 5.16 lid 2

WABO. Nu de toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, Wabo niet is vermeld in het tweede lid van artikel 5.16 Wet milieubeheer, hoefde het college het in dat artikel bepaalde omtrent de eisen van luchtkwaliteit niet in acht te nemen bij de beslissing op de aanvraag om omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan.

Het college heeft bij de beoordeling van de omgevingsvergunning voor de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, Wabo de milieuaspecten van de woning van [appellant sub 2], die planologisch gezien onderdeel is van het naastgelegen pluimveebedrijf, terecht buiten beschouwing gelaten. Dat de woning in strijd met het bestemmingsplan als burgerwoning wordt gebruikt, biedt geen grond voor een ander oordeel.

(...) omgevingsvergunning voor het bouwen van een pluimveestal, het gebruik van gronden of bouwwerken in strijd met de regels van ruimtelijke ordening en het veranderen van een inrichting (...).

(...) Het college heeft in dit geval met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de Wabo omgevingsvergunning verleend voor het afwijken van het bestemmingsplan. Nu de toepassing van dit wettelijk voorschrift niet is vermeld in het tweede lid van artikel 5.16 van de Wet milieubeheer, heeft [appellant sub 1] terecht aangevoerd dat het college het in dat artikel bepaalde omtrent de eisen van luchtkwaliteit niet in acht hoefde te nemen bij de beslissing op de aanvraag om omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan.

Zowel het perceel van [appellant sub 1] als het perceel van [appellant sub 2] heeft de bestemming "Agrarisch" en beide percelen liggen binnen één bouwvlak. De voor "Agrarisch" aangewezen gronden zijn wat wonen betreft alleen bestemd voor wonen in een bedrijfswoning. Ingevolge het bestemmingsplan mag een bedrijfswoning niet worden bewoond door derden, maar slechts door een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of terrein noodzakelijk is. Zoals de Afdeling heeft overwogen in de uitspraak van 11 maart 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:707](#), die betrekking heeft op het in rechtsoverweging 1 vermelde wijzigingsplan van 19 november 2013, is de woning van [appellant sub 2] daarmee planologisch gezien onderdeel van het naastgelegen pluimveebedrijf. De Afdeling heeft in die uitspraak geen aanleiding gezien voor het oordeel dat het college bij de beoordeling van de milieuaspecten vanwege de uitbreiding van het pluimveebedrijf de woning van [appellant sub 2] ten onrechte buiten beschouwing heeft gelaten.

Geen aanleiding bestaat om ter zake van de thans voorliggende omgevingsvergunning voor de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo anders te oordelen. Dat [appellant sub 2] de woning in strijd met het bestemmingsplan niet als agrarische bedrijfswoning gebruikt, maar als burgerwoning, biedt daarvoor, anders dan waarvan de rechtbank lijkt uit te gaan, geen grond. Het college hoeft bij de beslissing op de aanvraag om omgevingsvergunning in redelijkheid geen rekening te houden met het met het bestemmingsplan strijdige gebruik van de woning als burgerwoning. De rechtbank heeft dit niet onderkend en heeft in de door [appellant sub 2] aangevoerde gronden ten onrechte aanleiding gezien voor vernietiging van het besluit van 13 januari 2014. (...)

[ECLI:NL:RVS:2017:187](#)

JnB2017, 103

ABRS, 25-01-2017, 201606140/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Alkmaar.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1, aanhef en onder a, onder 3°

WABO. Omgevingsvergunning voor de bouw van 14 appartementen. Ruimtelijke onderbouwning. Gelet op de in de planregels opgenomen wijzigingsbevoegdheid (op grond waarvan het college ter plaatse van de aanduiding 'wro-zone - wijzigingsgebied 7' het bestemmingsplan kan wijzigen ten behoeve van de bouw van 14 woningen, met dien verstande dat de goothoogte ten hoogste 10 m bedraagt en de woningen uitsluitend gestapeld worden gerealiseerd) moet worden aangenomen dat de stedenbouwkundige afweging voor de bouw van het appartementencomplex in beginsel bij de vaststelling van het bestemmingsplan is gemaakt. Nu het bouwplan voldoet aan de voorwaarden van de wijzigingsbevoegdheid en [appellant] verder wat de vraag of het bouwplan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening betreft, alleen verwijst naar de eerdere geweigerde vergunning wegens strijd met de goede ruimtelijke ordening, heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat de ruimtelijke onderbouwning niet tekort schiet.

[ECLI:NL:RVS:2017:175](#)

JnB2017, 104

ABRS, 25-01-2017, 201601144/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Dordrecht.

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II: artikel 2, aanhef onder 8

WABO. Handhaving. Gelet op feitelijk constructie, is het bouwwerk in kwestie geen zonwering als bedoeld in artikel 2, aanhef en onder 8 van bijlage II van het Bor. Het bouwwerk is aangebracht aan de zuidzijde, boven het balkon/terras van de woning met de bedoeling om de zon uit de woning te weren. Het bouwwerk is door middel van trekstangen aan de bovenkant van de gevel van de woning bevestigd. Het bouwwerk is permanent aanwezig, is niet inklapbaar en is voorzien van zonwerende, doorzichtige beplating. De

omstandigheden dat de beplating uitneembaar is ten behoeve van onderhoudswerkzaamheden aan de gevel en om de beplating zelf schoon te maken, geven geen aanleiding voor een ander oordeel. Deze omstandigheden maken niet dat de feitelijke constructie hierdoor niet permanent aanwezig is of anderszins wijzigt. Verder maakt de omstandigheid dat het bouwwerk de bedoeling heeft om de zon te weren, op zich zelf niet dat het bouwwerk reeds om die reden als zonwering als bedoeld in artikel 2, aanhef en onder 8 kan worden aangemerkt. Verwijzing naar ABRS 14-10-2015, [ECLI:NL:RVS:2015:3157](#).
[ECLI:NL:RVS:2017:159](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

JnB2017, 105

ABRS, 25-01-2017, 201602844/1/1/A1

dagelijks bestuur van het Wetterskip Fryslân, appellant.

Awb 1:3 lid 1, 7:1 lid 1, 8:1

Algemene regels bij de keur Wetterskip Fryslân 2013' (hierna: de Algemene regels bij de keur) 2

WATERWET. Besluit. Meldingenstelsel. I.c. is in de Algemene regels bij de keur bepaald dat voor de voorgenomen activiteit geen vergunningplicht geldt. De daarin opgenomen algemene regels vereisen niet dat het dagelijks bestuur reageert op een melding en geven geen bevoegdheid aan het dagelijks bestuur om de voorgenomen activiteit toe te staan of te weigeren. Dit betekent dat het rechtsgevolg, dat voor de voorgenomen activiteit geen vergunningplicht geldt, rechtstreeks voortvloeit uit die algemene regels en dat de brief van het dagelijkse bestuur waarin wordt meegedeeld dat de melding past binnen de algemene regels, wat betekent dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd, geen rechtsgevolg heeft. Het meldingenstelsel dat in de uitspraak van 14 januari 2015 ([ECLI:NL:RVS:2015:14](#)) aan de orde was, waarbij de reactie op een ingediende melding wel rechtsgevolg had, is niet soortgelijk aan het meldingenstelsel op grond van de Algemene regels bij de keur.

[ECLI:NL:RVS:2017:164](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB2017, 106

MK CRvB, 19-01-2017, 16/814 AW

minister van Veiligheid en Justitie.

ARAR 98 lid 1, aanhef en onder g

AMBTENARENRECHT. ONTSLAG ANDERS DAN. Met appellante is, naar aanleiding van het feit dat één van haar broers opnieuw verdacht werd van een strafbaar feit en vast zat, op 16 mei 2013 afgesproken dat zij iedere wijziging dan wel nieuwe ontwikkeling in de strafrechtelijke situatie van haar familieleden zo spoedig mogelijk meldt bij haar leidinggevende. Op 18 november 2013 is de zwager van appellante aangehouden, als gevolg waarvan aan de zus van appellante buitengewoon verlof verleend. Van deze feiten heeft appellante niet zelf zo spoedig mogelijk melding gedaan bij haar leidinggevende. Appellante was na het gesprek op 16 mei 2013 een gewaarschuwd mens en zij had in de gegeven omstandigheden kunnen en moeten begrijpen dat zij de voorvallen met haar zwager en haar zus zo spoedig mogelijk had moeten melden bij haar leidinggevende.

[ECLI:NL:CRVB:2017:195](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB2017, 107

MK CRvB, 20-01-2017, 15/1905 WIA en 15/2949 WIA

Raad van bestuur van het Uvw.

EP EVRM 1

IVBPR 26

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Kaapverdië inzake sociale zekerheid (NKV, Trb. 1982, 20)

Wet WIA 62

Wet Woonlandbeginsel in de sociale zekerheid (Wwsz)

ARBEIDSONGESCHIKTHEID. WOONLANDBEGINSEL. Artikel 5 van het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Kaapverdië inzake sociale zekerheid (NKV) schept geen mogelijkheid de vervolgitkering te verlagen louter op de grond dat de gerechtigde zich in Kaapverdië heeft gevestigd. De toepassing van het woonlandbeginsel bij het vaststellen van de hoogte van de uitkering is hiermee in strijd.

Betrokkene woont in Kaapverdië en heeft een loongerelateerde WGA-uitkering ingevolge de Wet WIA ontvangen. Het Uvw heeft vastgesteld dat appellant met ingang van 11 november 2009 geen recht meer heeft op een loongerelateerde WGA-uitkering en met ingang van die datum recht heeft op een vervolgitkering ter hoogte van € 391,72 bruto per maand.

Voorts heeft het Uvw vastgesteld dat op de vervolgitkering een woonlandfactor van toepassing is en is de uitkering met ingang van 1 januari 2013 verlaagd naar € 302,24.

Raad: Op 1 juli 2012 is de Wet Woonlandbeginsel in de sociale zekerheid (Wwsz) in werking getreden. Met deze wet is onder meer de artikel 62 van de Wet WIA gewijzigd, in het bijzonder het tweede lid. Hierdoor wordt aan de verzekerde die niet in Nederland, een lidstaat van de Europese Unie (EU), een andere staat die partij is bij de

Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER), dan wel Zwitserland woont, een vervolgitkering slechts verstrekt ter hoogte van een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van het – kort samengevat – in Nederland geldende bedrag aan vervolgitkering. Voor Kaapverdië is dit percentage per 1 januari 2013 vastgesteld op 80%. Dit percentage wordt zo bepaald dat het een weergave is van de verhouding tussen het kostenniveau van het land waar de rechthebbende woonachtig is en dat van Nederland, waarbij dat percentage nooit hoger dan 100% kan zijn. Voor de rechthebbende die al voor 1 juli 2012 een vervolgitkering ontving, is de ingangsdatum van de wijziging van artikel 62 van de vervolgitkering bepaald op 1 januari 2013.

Appellant heeft zich beroepen op het NKV. Dat verdrag bevat onder andere een bepaling die ziet op de verstrekking van een Nederlandse uitkering aan personen die zich in Kaapverdië bevinden. Artikel 5, eerste lid, van het NKV luidde ten tijde in geding als volgt: 1. Tenzij in dit Verdrag anders wordt bepaald, worden de uitkeringen bij invaliditeit of ouderdom of de uitkeringen aan nabestaanden, de renten bij arbeidsongevallen of beroepsziekten, de uitkeringen bij overlijden en de kinderbijslagen verkregen op grond van de wetgeving van een van de Verdragsluitende Partijen, aan de uitkeringsgerechtigden verstrekt, ook indien zij hun woonplaats op het grondgebied van de andere Partij vestigen. Partijen verschillen niet van mening over de vraag of de WGA-vervolgitkering geëxporteerd dient te worden, doch over de vraag of artikel 5 van het NKV toelaat of verbiedt dat deze uitkering wordt verlaagd, en dus slechts deels wordt verstrekt, bij het vestigen van de woonplaats in Kaapverdië.

De Raad ziet geen aanknopingspunten om het Uv en de rechtbank te volgen in een uitleg waarbij het deels niet verstrekken van een verkregen uitkering op grond van artikel 5 van het NKV is toegestaan en het geheel niet verstrekken van een dergelijke uitkering niet is toegestaan. Hiervoor is in de eerste plaats van belang dat artikel 5 van het NKV geen onderscheid maakt tussen beide vormen van aantasting van de uitkering. Met de rechtbank kan worden geconstateerd dat de tekst van artikel 5 van het NKV niet identiek is aan de tekst van artikel 5 van het Algemeen Verdrag inzake sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk Marokko (NMV). In het NMV is niet alleen het intrekken doch ook expliciet het verminderen, wijzigen of schorsen van de uitkering wegens het wonen in het andere verdragsland uitgesloten. Artikel 5 van het NKV kan desalniettemin niet anders worden uitgelegd dan dat een uitkering waarop dit artikel betrekking heeft en ten aanzien waarvan de betrokkene aan alle ontstaansvoorwaarden voldoet, zonder aanpassingen aan een gerechtigde in het andere verdragsland dient te worden verstrekt. Hierbij is tevens van belang dat in de relatie met andere landen in het bilaterale sociale zekerheidsverdrag zelf is vastgelegd dat de uitkering kan worden aangepast aan het kostenniveau van het woonland of dat de export verdergaand kan worden beperkt of uitgesloten. Dit is bijvoorbeeld het geval in de artikelen 35a en 35b van het NMV en artikel 5, derde lid, van het Verdrag inzake sociale zekerheid tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Arabische Republiek Egypte.

De conclusie moet zijn dat artikel 5 van het NKV geen mogelijkheid schept de vervolgitkering te verlagen louter op de grond dat de gerechtigde zich in Kaapverdië heeft gevestigd. De toepassing van het woonlandbeginsel bij het vaststellen van de hoogte van de uitkering is hiermee in strijd.

Aangevallen uitspraak vernietigd.

[ECLI:NL:CRVB:2017:304](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB2017, 108

Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 20-01-2017, ROT 16/8036

college van burgemeester en wethouders van Rotterdam, verweerder. PW 18 lid 4, aanhef en onder c

PARTICIPATIEWET. OPLEGGING MAATREGEL. Artikel 18, vierde lid, aanhef en onder c, van de PW mist in dit geval toepassing, aangezien het blijktens zijn bewoordingen betrekking heeft op de verhuizing van de ene naar de andere gemeente, waaronder in het kader van de PW verstaan moet worden: Nederlandse gemeente. Curaçao is geen Nederlandse gemeente, maar, gelet op artikel 1, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, een land dat onderdeel is van dat koninkrijk. Voor analoge toepassing op een verhuizing vanuit Curaçao naar Rotterdam ziet de voorzieningenrechter reeds geen ruimte, omdat bij een verhuizing tussen Nederlandse gemeenten eenvoudiger voorstelbaar is dat vooruitlopend daarop al gesolliciteerd kan worden in de nieuwe gemeente en daaraan dus ook eisen kunnen worden gesteld als in genoemd artikel van de PW. Voor zover het standpunt van verweerder is gebaseerd op het door verzoeker onvoldoende beheersen van de Nederlandse taal, ziet het voorts voorbij aan de in dat verband in artikel 18b van de PW gegeven specifieke regeling en het in dat kader vereiste onderzoek. Het betoog dat verzoeker in strijd met de op grond van artikel 18, tweede lid, van de PW op hem rustende verplichting tekortschietend besef van verantwoordelijkheid heeft betoond voor de voorziening in het bestaan slaagt naar voorlopig oordeel evenmin.

[ECLI:NL:RBROT:2017:500](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Mediawet

JnB2017, 109

MK Rechtbank Midden-Nederland, 17-01-2017 (publ. 19-01-2017), UTR 16/1810

Commissariaat voor de Media, verweerder.

Mediawet 2008 2.141 lid 1

MEDIAWET. Boete. Het ongeclausuleerd overdragen van het gebruik van het woordbeeldmerk 'Heel Holland Bakt' aan BBCW (BBC Worldwide Limited), kan onder omstandigheden een overtreding van de zorgplicht en daarmee van het dienstbaarheidverbod opleveren. In deze zaak heeft eiseres het dienstbaarheidverbod niet geschonden omdat voor eiseres niet voorzienbaar was dat haar handelwijze ertoe zou (kunnen) leiden dat BBCW een overeenkomst met Ahold zou sluiten op grond waarvan Ahold een 'Heel Holland Bakt' productlijn zou introduceren en waarmee Ahold een meer dan normale winst of ander economisch voordeel zou kunnen behalen, of dat haar zorgplicht zover reikte als verweerder heeft gesteld.

(...) Verweerder stelt zich op het standpunt dat eiseres in strijd heeft gehandeld met het dienstbaarheidverbod van artikel 2.141, eerste lid, van de Mediawet.

(...) Eerst moet dus de vraag worden beantwoord of eiseres het dienstbaarheidverbod heeft overtreden. Voorop moet worden gesteld dat het hier gaat om een open norm. Dit betekent enerzijds dat op eiseres, gelet op haar positie en verantwoordelijkheden binnen het publieke bestel, een zorgplicht rustte om te voorkomen dat het dienstbaarheidverbod zou worden geschonden. Verweerder mocht een ruime invulling geven aan de eisen die ter zake hiervan aan eiseres werden gesteld. Met verweerder is de rechtbank van oordeel dat zowel een handelen als een nalaten tot een overtreding van het dienstbaarheidverbod kan leiden. Anders dan eiseres heeft betoogd, behoeft daarbij niet te worden getoetst of aan alle door haar opgesomde elementen afzonderlijk is voldaan.

Deze elementen zijn omstandigheden die een rol kunnen spelen bij de beoordeling van de vraag of het dienstbaarheidverbod is overtreden, maar zij vormen geen gesloten systeem van toetsingscriteria. Anderzijds wordt de verantwoordelijkheid die in dit kader op eiseres rustte, begrensd door de vraag wat redelijkerwijze van eiseres kon worden gevergd. In dit verband is van belang wat voor eiseres voorzienbaar was; begreep eiseres of had zij moeten begrijpen dat als gevolg van haar handelen en/of nalaten BBCW een overeenkomst met Ahold zou sluiten en Ahold een 'Heel Holland Bakt' productlijn op de markt zou brengen en (daarmee) dat eiseres zich schuldig zou maken aan verboden dienstbaarheid.

Tussen partijen is niet in geschil dat eiseres het gebruik van het woordbeeldmerk 'Heel Holland Bakt' ongeclausuleerd heeft overgedragen aan BBCW. Naar het oordeel van de rechtbank kan dit onder omstandigheden een overtreding van de hiervoor bedoelde zorgplicht en daarmee van het dienstbaarheidverbod opleveren. In deze zaak is de rechtbank echter van oordeel dat eiseres het dienstbaarheidverbod niet heeft geschonden omdat voor eiseres niet voorzienbaar was dat haar handelwijze ertoe zou (kunnen) leiden dat BBCW een overeenkomst met Ahold zou sluiten op grond waarvan Ahold een 'Heel Holland Bakt' productlijn zou introduceren en waarmee Ahold een meer dan normale winst of ander economisch voordeel zou kunnen behalen, of dat haar zorgplicht zover reikte als verweerder heeft gesteld. (...)

[ECLI:NL:RBMNE:2017:178](https://www.rechtspraak.nl/ECLI/URL/2017/178)

[Naar inhoudsopgave](#)

Meststoffenwet

JnB2017, 110

Rechtbank Gelderland, 13-01-2017 (publ. 25-01-2017), AWB 15/7331 en 15/7332

staatssecretaris van Economische Zaken, verweerder.

Meststoffenwet (Msw) 7, 8, 9, 11

Uitvoeringsregeling Meststoffenwet 3

MESTSTOFFENWET. Boetes. Begrip landbouwgrond. Bosbouw. Nu in dit geval voor perceel x (grond met houtopstand) geen vrijstelling als bedoeld in de Regeling meldings- en herplantplicht is aangevraagd, is perceel x niet aan te merken als landbouwgrond in de zin van de Msw. De stelling dat het hier een perceel fijnsparren betreft waarvoor geen vrijstellingsverzoek ingediend behoefde te worden, volgt de rechtbank niet gelet op de inhoud van de uitspraak van het CBb van 18 mei 2015 ([ECLI:NL:CBB:2015:169](#)).

(...) boetes opgelegd wegens overtreding in 2012 respectievelijk 2013 van de Msw.

(...) Niet is in geschil dat perceel x grond met een houtopstand betreft.

In artikel 1, onder g, van de Msw is gedefinieerd wanneer grond waarop bosbouw wordt uitgeoefend, als landbouwgrond in de zin van de Msw aan te merken valt, namelijk indien de bosbouw voldoet aan de bij ministeriële regeling gestelde regels. Ingevolge artikel 3 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Stcrt. 2005, 226, hierna: Uitvoeringsregeling) wordt als grond die aan deze regels voldoet aangemerkt grond met een houtopstand die valt onder de vrijstelling bedoeld in de Regeling meldings- en herplantplicht. Uit de toelichting bij artikel 3 van de Uitvoeringsregeling (zie blz. 52 van genoemde Stcrt.) blijkt dat de wetgever aansluiting heeft gezocht bij de vrijstellingsbepaling van de Regeling meldings- en herplantplicht om een onderscheid te maken tussen commerciële bosbouw en andersoortig bos. De voorwaarden die in het kader van de Regeling meldings- en herplantplicht gelden, waarborgen volgens de toelichting dat de vrijstelling uitsluitend ziet op bossen die in ieder geval binnen 40 jaar na aanplanting geveld zullen worden. Dit betekent naar het oordeel van de rechtbank dat de wetgever bewust niet heeft gekozen voor het - materiële - criterium dat sprake moet zijn van commerciële bosbouw om grond waarop bosbouw wordt uitgeoefend als landbouwgrond in de zin van de Msw te kunnen aanmerken. De rechtbank verwijst in dit verband naar de uitspraak van het CBb van 18 mei 2015 ([ECLI:NL:CBB:2015:169](#)).

Niet in geschil is dat voor perceel x geen vrijstelling als bedoeld in de Regeling meldings- en herplantplicht is aangevraagd. De rechtbank is van oordeel dat perceel x om die reden niet, in afwijking van de door de wetgever doelbewust gestelde eis dat moet zijn voldaan aan het bepaalde in artikel 3 van de Uitvoeringsregeling, is aan te merken als landbouwgrond in de zin van de Msw. Verweerder heeft deze grond dus terecht niet meegenomen bij de vaststelling van de gebruiksruimte.

Eisers stelling dat het hier een perceel fijnsparren betreft waarvoor blijkens artikel 1, vierde lid, aanhef en onder f, van de Boswet, zou gelden dat geen vrijstellingsverzoek ingediend

behoefde te worden, volgt de rechtbank niet gelet op de inhoud van voornoemde CBb uitspraak. In die uitspraak is sprake van (snelgroeiende) populieren. Deze staan genoemd in artikel 1, vierde lid, aanhef en onder d, van de Boswet.

Desondanks oordeelt het CBb in die uitspraak dat een vrijstelling had moeten worden aangevraagd. (...)

[ECLI:NL:RBGEL:2017:238](https://ecli.nl/RBGEL:2017:238)

[Naar inhoudsopgave](#)

Studiefinanciering

JnB2017, 111

Tussenuitspraak CRvB, 25-01-2017, 15/8470 WSF-T

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wsf 2000 3.27 lid 3

STUDIEFINANCIERING. HERZIENING EN TERUGVORDERING. OV-SCHULD.

Geenzins staat vast dat appellante ervan op de hoogte had moeten of kunnen zijn dat zij vanaf 1 augustus 2014 geen recht meer had op een studentenreisproduct. Er is sprake van een uitschrijving met terugwerkende kracht waarvan de kennisgeving ook nog eens naar een ander adres is gezonden dan naar het adres dat appellante in het laatste contact met een vertegenwoordiger van de school heeft doorgegeven. Vast staat daarom niet of zich een situatie voordoet als bedoeld in artikel 3.27, derde lid, van de Wsf 2000. Het bestreden besluit berust derhalve niet op een deugdelijk onderzoek en ontbeert een deugdelijke motivering. De Raad draagt de minister op het in geconstateerde gebrek te herstellen.

[ECLI:NL:CRVB:2017:259](https://ecli.nl/CRVB:2017:259)

JnB2017, 112

MK CRvB, 18-01-2017, 15/6310 WSF

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wsf 2000 5.16

STUDIEFINANCIERING. VERZOEK VOORZIENING PRESTATIEBEURS.

BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN. Blijkens de hen in artikel 5.16, vijfde lid, toebedeelde taak worden de onderwijsinstellingen door de wetgever het beste in staat geacht zich een beeld te vormen van het causale verband tussen de gestelde bijzondere omstandigheden en de mogelijkheden tot succesvol studeren.

Uitgaande van het doel en de strekking van deze bepaling zal naar het oordeel van de Raad bij een verzoek om toepassing van artikel 5.16, derde lid, van de Wsf 2000 in beginsel de onderwijsinstelling waar de gestelde bijzondere omstandigheden aanleiding zijn geweest voor het definitief staken van een opleiding in het hoger onderwijs, de meest gerede instelling zijn om de in artikel 5.16, vijfde lid, bedoelde verklaring te verstrekken.

[ECLI:NL:CRVB:2017:224](https://ecli.nl/CRVB:2017:224)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenverkeerswet

JnB2017, 113

MK ABRS, 25-01-2017, 201509452/1/A1

directie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (het CBR). Wegenverkeerswet 1994 4aa lid 1 aanhef en onder a

Reglement rijbewijzen 34 lid 1, 50 lid 1, 72 lid 1, 85, 86 lid 1, 87, 89

WEGENVERKEERSWET 1994. BEVOEGDHEID. Intrekking verklaring van rijvaardigheid. De bevoegdheid van het CBR om een verklaring van rijvaardigheid af te geven indien de betrokkene succesvol heeft afgereden, impliceert dat het CBR deze verklaring kan intrekken in die gevallen waarin aanzienlijke twijfel bestaat over de vraag of het rijvaardigheidsexamen daadwerkelijk met goed gevolg is afgenomen, mits de intrekking niet in strijd komt met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Het is aan het CBR om aannemelijk te maken dat de verklaring van rijvaardigheid ten onrechte is afgegeven. Intrekking verklaring van rijvaardigheid is geen punitieve sanctie.

(...) [Intrekking] verklaring van rijvaardigheid van [appellant] (...).

(...) frauduleuze samenwerking tussen een bij het CBR werkzame examinator (...) en een aantal rij scholen (...).

(...) Om inzichtelijk te maken welke kandidaten vermoedelijk ten onrechte zijn geslaagd heeft de politie, aan de hand van de werkwijze van de examinator, negen indicatoren opgesteld. (...) Op basis van de toepassing van de indicatoren heeft de politie geconcludeerd dat het vermoeden bestaat dat 197 kandidaten, waaronder [appellant], ten onrechte zijn geslaagd voor hun rijexamen.

Het CBR heeft kennis genomen van de bevindingen van de politie en deelt de daarin vervatte conclusie. Indien naast de eerste twee indicatoren ten minste één van de overige indicatoren van toepassing is, is het volgens het CBR aannemelijk dat de verklaring van rijvaardigheid ten onrechte is afgegeven, omdat destijds door de examinator niet op juiste wijze is vastgesteld dat de kandidaat aan de daarvoor geldende eisen voldeed. Het heeft daarbij de door de politie geformuleerde indicatoren 6, 7 en 8 herbenoemd tot indicator 6. Indicator 9 is door het CBR niet gehanteerd.

(...) Zoals de rechtbank heeft overwogen, is in de Wegenverkeerswet 1994, het Reglement Rijbewijzen noch in andere voorschriften geregeld wanneer het CBR bevoegd is een verklaring van rijvaardigheid in te trekken. De Afdeling is van oordeel dat de bevoegdheid van het CBR om een verklaring van rijvaardigheid af te geven indien de betrokkene succesvol heeft afgereden, impliceert dat het CBR deze verklaring kan intrekken in die gevallen waarin aanzienlijke twijfel bestaat over de vraag of het rijvaardigheidsexamen daadwerkelijk met goed gevolg is afgenomen, mits de intrekking niet in strijd komt met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De intrekking van de eerder afgegeven verklaring van rijvaardigheid is een belastend besluit. Bij dit besluit ligt de bewijslast dat er zich gronden voordoen om de verklaring van rijvaardigheid in te trekken bij het bestuursorgaan. Om aan deze bewijslast te voldoen, is

het, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, aan het CBR om aannemelijk te maken dat de verklaring van rijvaardigheid ten onrechte is afgegeven. Anders dan [appellant] betoogt, hoeven de feiten niet te worden bewezen in de door hem bedoelde zin. Dat, zoals hij betoogt, sprake is van een intrekking zonder dat daarvoor in de wet- en regelgeving een expliciete bevoegdheid is gegeven, leidt niet tot dat oordeel. De stelling van [appellant] dat dit anders is, omdat sprake is van een punitieve sanctie is, volgt de Afdeling niet en zij overweegt daartoe als volgt.

In dit verband wordt ten eerste overwogen dat de conclusie van de advocaat-generaal bij de Hoge Raad van 20 januari 2015, waarop [appellant] zich in zoverre beroept geen betrekking heeft op een zaak over de intrekking van de verklaring van rijvaardigheid, maar over de verplichting tot deelname aan het alcoholslotprogramma.

De Afdeling overweegt voorts dat van een punitieve sanctie in ieder geval sprake is indien is voldaan aan de maatstaven die door het Europese Hof voor de Rechten van de Mens zijn ontwikkeld ter bepaling of sprake is van een 'criminal charge' in de zin van artikel 6 van het EVRM. De intrekking van de verklaring van rijvaardigheid kan naar het oordeel van de Afdeling niet als zodanig worden aangemerkt. Het is de taak van het CBR om het belang van de verkeersveiligheid te bevorderen en te bewaken. De reden voor de intrekking van de verklaring van rijvaardigheid is dat de verkeersveiligheid ernstig in gevaar kan komen indien de personen aan wie de verklaring ten onrechte is afgegeven een rijbewijs aanvragen en aan het verkeer deelnemen. Met de intrekking van de verklaring van rijvaardigheid zoals hier aan de orde wordt aldus het belang van de verkeersveiligheid gediend en wordt niet beoogd nadeel aan [appellant] toe te brengen dat verder gaat dan het bereiken van voormeld, niet direct op benadeling van [appellant] gericht, doel. De Afdeling acht hierbij mede van belang dat het CBR alle personen van wie de verklaring van rijvaardigheid is ingetrokken, omdat op hen de eerste twee en minimaal een derde indicator van toepassing zijn, in de bezwaarfase in de gelegenheid heeft gesteld kosteloos deel te nemen aan een rijvaardigheidsbeoordeling. Indien bleek dat zij toch beschikten over de vereiste rijvaardigheid werden zij, zoals het CBR ter zitting van de Afdeling heeft bevestigd, weer in het bezit gesteld van de verklaring van rijvaardigheid. De Afdeling acht voorts van belang dat de personen van wie de verklaring van rijvaardigheid is ingetrokken op elk moment opnieuw rijexamen kunnen doen om een verklaring van rijvaardigheid te verkrijgen, waarmee zij een rijbewijs kunnen aanvragen. De Afdeling overweegt voorts dat de intrekking niet is gericht op bestraffing van een dader en naar nationaal recht ook niet als een strafrechtelijke sanctie wordt aangemerkt. Gelet op de aard en het oogmerk van de maatregel, vloeit uit het enkele feit dat de maatregel ingrijpend is voor [appellant], niet voort dat deze daarom als 'criminal charge' moet worden aangemerkt. Ook anderszins kan de intrekking van de verklaring van rijvaardigheid niet als een punitieve sanctie worden aangemerkt. (...) [ECLI:NL:RVS:2017:138](#)

JnB2017, 114

ABRS, 25-01-2017, 201509268/1/A1

algemeen directeur van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (hierna: het CBR).
Wegenverkeerswet 1994 132b lid 2, 164 lid 1, lid 4, lid 9

WEGENVERKEERSWET 1994. Schadevergoeding. Artikel 164, negende lid, van de Wvw 1994 biedt grondslag voor toekenning van schadevergoeding voor het ten onrechte strafrechtelijk invorderen en inhouden van een rijbewijs ingevolge artikel 164, eerste en vierde lid.

Geen aanleiding voor het naar analogie toepassen van artikel 164, negende lid, van de Wvw 1994, en het in dat kader toekennen van een forfaitaire schadevergoeding wegens het intrekken van het besluit tot het opleggen van het alcoholslotprogramma.

(...) Het CBR heeft het rijbewijs van [appellant] bij besluit van (...) ongeldig verklaard en aan hem een alcoholslotprogramma opgelegd. Dit besluit is bij besluit van (...) in stand gelaten.

Bij besluit van (...) heeft het CBR de besluiten van (...) ingetrokken. Het CBR heeft daartoe besloten in verband met de uitspraak van de Afdeling van 4 maart 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:622](#)), waarin artikel 17 van de Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2011 onverbindend is verklaard. (...) Bij brieven van (...) heeft [appellant] bij de rechtbank een verzoek ingediend tot vergoeding van de opleggingskosten van het alcoholslotprogramma en om een vergoeding van € 10,00 per dag dat hij niet de beschikking had over zijn rijbewijs. (...)

Het CBR heeft op (...) de opleggingskosten voor het alcoholslotprogramma aan [appellant] gerestitueerd.

De rechtbank heeft in haar uitspraak overwogen dat er geen aanleiding bestaat aan [appellant] een forfaitaire vergoeding van € 10,00 per dag toe te kennen en heeft het verzoek om schadevergoeding afgewezen.

(...) Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 12 maart 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:840](#)) biedt artikel 164, negende lid, van de Wvw 1994 de grondslag voor toekenning van schadevergoeding voor het ten onrechte strafrechtelijk invorderen en inhouden van een rijbewijs ingevolge artikel 164, eerste en vierde lid. Het rijbewijs van [appellant] is evenwel ingevolge artikel 132b, tweede lid, van de Wvw 1994 ongeldig verklaard. Artikel 164, negende lid, van de Wvw 1994 is derhalve niet van toepassing. Aangezien de ongeldigverklaring van een rijbewijs geen strafrechtelijke, bestraffende maatregel is, heeft de rechtbank voorts terecht geen aanleiding gezien voor het oordeel dat aan [appellant] een forfaitaire vergoeding dient te worden toegekend met analoge toepassing van artikel 164, negende lid, van de Wvw 1994.

De rechtbank heeft voorts terecht geen aanleiding gezien voor het, op verzoek van [appellant], naar analogie toepassen van artikel 164, negende lid, van de Wvw 1994, en het in dat kader toekennen van een forfaitaire schadevergoeding wegens het intrekken van het besluit tot het opleggen van het alcoholslotprogramma. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat de door [appellant] beoogde vergelijking met het strafrecht, wanneer ingevolge artikel 164, eerste en vierde lid, van de Wvw 1994 een rijbewijs wordt ingevorderd en ingehouden, niet opgaat. [appellant] had de keuze om wel of niet deel te nemen aan het alcoholslotprogramma. Deelname aan het alcoholslotprogramma brengt met zich dat de betrokkene de beschikking heeft over een rijbewijs. Bij het invorderen en inhouden van het rijbewijs op grond van artikel 164, eerste en vierde lid, van de Wvw 1994

heeft de betrokkene niet de beschikking over een rijbewijs. Reeds daarom is voor een analoge toepassing van artikel 164, negende lid, van de Wvw 1994 geen plaats. (...)
[ECLI:NL:RVS:2017:154](#)

JnB2017, 115

MK ABRS, 25-01-2017, 201600585/1/A1

algemeen directeur van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (lees: de directie van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen; hierna: het CBR).

Wegenverkeerswet 1994 (WvW1994) 8, 130, 131, 163

Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2011 2, 11

WEGENVERKEERSWET 1994. Nu niet aannemelijk was dat het verlenen van medewerking aan een ademonderzoek voor [appellant] om bijzondere geneeskundige redenen onwenselijk was en [appellant] daaraan geen medewerking heeft verleend, waren de verbalisanten op grond van artikel 163, vierde lid, van de WvW 1994 niet gehouden hem te vragen toestemming te geven voor een bloedonderzoek.

(...) [Opleggen] educatieve maatregel Alcohol en Verkeer (hierna: EMA) (...) wegens het niet meewerken aan een alcoholcontrole.

(...) De rechtbank heeft terecht overwogen dat het CBR zich op basis van het proces-verbaal van bevindingen terecht op het standpunt heeft gesteld dat [appellant] heeft geweigerd mee te werken aan een onderzoek naar uitgedemde lucht als bedoeld in artikel 8, tweede lid, onder a, van de WvW 1994, zodat het CBR hem op grond van artikel 11, eerste lid, aanhef en onder e, van de Regeling terecht een EMA heeft opgelegd.

Hetgeen [appellant] heeft aangevoerd biedt geen grond voor het oordeel dat de feiten en omstandigheden zoals vermeld in het proces-verbaal van bevindingen van (...) onjuist zijn en dat de conclusie van de verbalisanten dat hij het ademonderzoek heeft geweigerd, onjuist is. Het proces-verbaal van bevindingen biedt geen steun voor de stelling dat het voor [appellant] wegens bijzondere geneeskundige redenen onmogelijk was aan een dergelijk onderzoek mee te werken. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het op de weg van [appellant] had gelegen medische omstandigheden op grond waarvan hij mogelijk niet in staat zou zijn geweest een volledige blaastest af te leggen aan de verbalisanten te melden. [appellant] heeft blijkens het proces-verbaal van bevindingen voor en tijdens het ademonderzoek niet gewezen op het bestaan van dergelijke medische omstandigheden, terwijl hij wel reeds onder medische controle was. Dat hij zich, zoals gesteld, niet wilde laten kennen, moet voor zijn risico blijven.

Ook overigens blijkt uit het proces-verbaal van bevindingen niet dat bij de verbalisanten twijfel had moeten ontstaan, dat [appellant] in staat was mee te werken aan het ademonderzoek. Verbalisanten die ademanalyses uitvoeren, hebben weliswaar geen geneeskundige achtergrond, maar zij zijn als ervaringsdeskundigen voldoende in staat te observeren en te registreren hoe een blaastest bij een aangehouden persoon verloopt.

(Vergelijk de uitspraken van de Afdeling van 7 augustus 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:2838](#), en 23 februari 2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BP5463](#)). Uit het proces-verbaal blijkt dat een van de verbalisanten heeft waargenomen dat [appellant] in staat was in de vrije lucht lang en hard genoeg zonder tussenpauzes te blazen, hetgeen volgens de verbalisant bij toepassing op

het ademanalyseapparaat tot een voltooid onderzoek van de uitgeademde lucht zou hebben geleid. Aan die waarneming doet niet af dat bij blazen op het ademanalyseapparaat sprake is van enige weerstand en evenmin dat [appellant] volgens een door hem overgelegde medische verklaring niet goed in staat zou zijn een ademproef goed uit te voeren. Dat het blazen in de vrije ruimte niet in wet- of regelgeving is voorgeschreven om te bepalen of een verdachte in staat is een ademtest te ondergaan, doet daaraan evenmin af.

Nu uit het vorenstaande volgt dat het niet aannemelijk was dat het verlenen van medewerking aan een ademonderzoek voor [appellant] om bijzondere geneeskundige redenen onwenselijk was en [appellant] daaraan geen medewerking heeft verleend, waren de verbalisanten op grond van artikel 163, vierde lid, van de WVV 1994 niet gehouden hem te vragen toestemming te geven voor een bloedonderzoek. Uit de door [appellant] genoemde uitspraken van de Afdeling en arresten van de Hoge Raad kan niet worden afgeleid dat de verbalisanten gezien de omstandigheden hem ook een bloedonderzoek hadden moeten aanbieden. Ook volgt uit artikel 163, derde lid, van de WVV 1994 niet dat die bepaling louter is bedoeld voor betrokkenen die reeds wetenschap hebben van een onvermogen te blazen en in het bezit zijn van een doktersverklaring.

Dat de verbalisanten [appellant] na het mislukken van het ademonderzoek niet hebben meegedeeld dat dit betekent dat hij heeft geweigerd zijn medewerking te verlenen aan een ademonderzoek, zoals hij ter zitting heeft gesteld, heeft, wat daar ook van zij, niet tot gevolg dat het CBR niet van het proces-verbaal van bevindingen heeft kunnen uitgaan. Uit de in het proces-verbaal geschetste gang van zaken kan worden afgeleid dat [appellant] heeft geweigerd zijn medewerking aan een ademonderzoek te verlenen. (...)

[ECLI:NL:RVS:2017:153](#)

JnB2017, 116

Hoge Raad, 20-01-2017, 16/00135

stichting Centraal bureau rijvaardigheidsbewijzen.

Wegenverkeerswet 1994 111, 118, 130, 131, 132b

Reglement rijbewijzen 97

WEGENVERKEERSWET 1994. Vordering verweerders komt erop neer dat het CBR moet terugkomen van zijn besluiten tot ongeldigverklaring van de rijbewijzen en tot oplegging van het ASP of, in afwijking van het bepaalde in art. 97 lid 5 Reglement rijbewijzen, een verklaring van geschiktheid dient af te geven en te registreren, opdat aan hen een rijbewijs kan worden afgegeven. In beide gevallen gaat het om een beslissing van het CBR die een besluit oplevert als bedoeld in de Awb, waarvan op grond van die wet bezwaar en beroep openstaat. Nu de bestuursrechter bevoegd is te beslissen op een beroep tegen een besluit als in deze zaak van het CBR verlangd, en niet is aangevoerd of gebleken dat de rechtsbescherming bij de bestuursrechter in dit geval zou tekortschieten, zijn [verweerders] niet-ontvankelijk in hun vordering bij de burgerlijke rechter.

[ECLI:NL:HR:2017:58](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Ongewenstverklaring

JnB2017, 117

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, 10-01-2017, AWB 16/3002

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Vw 2000 67 lid 1 c

Verordening (EU) nr. 604/2013 24 lid 4

ONGEWENSTVERKLARING. Dublinclaimant. Verweerder heeft bij de ongewenstverklaring en het toepasselijke openbare orde criterium terecht aansluiting gezocht bij de nationale wet- en regelgeving.

Verweerder heeft eiser op grond van artikel 67, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000 voor de duur van tien jaren ongewenst verklaard. Aan de orde is of verweerder bij eisers ongewenstverklaring heeft kunnen aansluiten bij het nationaalrechtelijke openbare orde criterium of dat hij aansluiting had moeten zoeken bij het Europeesrechtelijke openbare orde criterium.

De rechtbank stelt met partijen vast dat de Terugkeerrichtlijn niet op eiser van toepassing is. Weliswaar was eiser ten tijde van het primaire besluit een illegaal op het grondgebied van Nederland verblijvende derdelander die onder de personele werkingssfeer van de Terugkeerrichtlijn kan vallen, maar verweerder heeft gekozen voor toepassing van de Dublinverordening (Verordening (EU) nr. 604/2013; PB 2013 L 180). Uit artikel 24, vierde lid, van de Dublinverordening volgt dat in dat geval de regels van de Terugkeerrichtlijn niet van toepassing zijn. De rechtbank ziet steun voor dit oordeel in paragraaf 5.3 van het Handboek Terugkeer van de Europese Commissie. Verder wijst de rechtbank in dit verband op de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) van 13 juli 2011 ([ECLI:NL:RVS:2011:BR2122](#)), waarin de Afdeling heeft geoordeeld dat een verzoek tot overname of terugname van een vreemdeling op grond van de Dublinverordening niet als terugkeer in de zin van de Terugkeerrichtlijn is aan te merken, zodat deze richtlijn niet van toepassing is. Dit betekent dat ook onder de Dublinverordening 343/2003 hier al steun voor was.

De rechtbank is op grond van het voorgaande van oordeel dat in deze zaak, anders dan in de uitspraak van deze rechtbank en zittingsplaats van 20 december 2016 in de zaak met nummer AWB 16/5214 ([ECLI:NL:RBDHA:2016:15817](#)) hoofdstuk 6, afdeling 3 van de Vw 2000 niet van toepassing is, zodat verweerder het nationale instrument van ongewenstverklaring, neergelegd in artikel 67 van de Vw 2000, kan toepassen.

Verweerder heeft dan ook bij de ongewenstverklaring en het toepasselijke openbare orde criterium terecht aansluiting gezocht bij de nationale wet- en regelgeving. De rechtbank wijst in dit verband op de uitspraak van de Afdeling van 6 december 2010 ([ECLI:NL:RVS:2010:BO7026](#)).

[ECLI:NL:RBDHA:2017:494](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB2017, 118

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 18-01-2017, AWB 16/733, AWB 16/735, AWB 16/732

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Vw 2000 29 lid 1 a

ASIEL. Afghanistan. Aanhangen van een westerse levensstijl door een vrouw in Afghanistan kan grond opleveren voor vervolging als bedoeld in artikel 1A van het Vluchtelingenverdrag. Van een vrouw met een westerse levensstijl mag niet worden verlangd om haar levensstijl aan te passen aan de in Afghanistan heersende normen.

[D]e rechtbank [is] van oordeel dat een westerse levensstijl zoals door eiseres 2 beschreven, afgezet tegen de heersende maatschappelijke en cultureel-religieuze normen in Herat, Afghanistan, valt onder de begrippen godsdienstige en politieke overtuiging als bedoeld in de Kwalificatierichtlijn. [...]

Vervolgens moet beoordeeld worden of eiseres 2 gegronde vrees voor vervolging zou hebben als zij bij terugkeer naar Herat haar gestelde westerse levensstijl zou voortzetten. Naar het oordeel van de rechtbank volgt uit de Expert Opinion van Jawad Hassan Zadeh alsook het algemeen ambtsbericht dat vrouwen die zich niet aan de geldende normen houden, grote kans lopen om gedood, mishandeld of verkracht te worden. Door verweerder is verder niet onderbouwd waarom in een dergelijk geval geen sprake zou zijn van gegronde vrees voor een dergelijke vervolging. Verweerder werpt tegen dat van vrouwen zoals eiseres 2 verlangd kan worden dat zij zich bij terugkeer aanpast aan de in Herat geldende normen. Slechts indien de eis van aanpassing aan die normen tot een onaanvaardbare psychosociale druk zou leiden, zou voor verweerder aanleiding bestaan een (reguliere) verblijfsvergunning te verlenen. Daarbij speelt met name langdurig verblijf in Nederland een rol.

Onder verwijzing naar de ook door de Commissie Strategisch Procederen genoemde arresten van het Hof van Justitie inzake Y en Z van 5 september 2012 ([C-71/11](#) en [C-99/11](#)) en de gevoegde zaken [C-199/12 tot en met C-201/12](#), X, Y en Z tegen de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel, is de rechtbank evenwel van oordeel dat verweerder niet van eiseres 2 kan verlangen dat zij zich conformeert aan de in Afghanistan voor vrouwen geldende normen teneinde vervolging te voorkomen. Zoals hiervoor overwogen valt het afwijken van deze normen onder de vervolgingsgronden godsdienst en politieke overtuiging. Uit de genoemde arresten leidt de rechtbank af dat, indien vaststaat dat iemand bij zijn terugkeer naar zijn land van herkomst op één van de in de het Vluchtelingenverdrag genoemde gronden een daadwerkelijk gevaar van vervolging loopt, hem overeenkomstig artikel 13 van de Kwalificatierichtlijn de vluchtelingenstatus moet worden verleend. Dat hij het gevaar uit de weg kan gaan door af te zien van bepaalde handelingen is, in beginsel, niet relevant. [...] Uit het voorgaande volgt dat verweerder zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat het aanhangen van een westerse levensstijl door een vrouw in Afghanistan geen grond kan opleveren voor vervolging als bedoeld in artikel 1A van het Vluchtelingenverdrag. Verweerder heeft zich verder ten

onrechte op het standpunt gesteld dat van een vrouw met een westerse levensstijl mag worden verlangd om haar levensstijl aan te passen aan de in Afghanistan heersende normen. Ten aanzien van eiseres 2 heeft verweerder tot slot onvoldoende deugdelijk gemotiveerd dat zij geen westerse levensstijl heeft.

[ECLI:NL:RBDHA:2017:484](https://ecli.nl/RBDHA:2017:484)

JnB2017, 119

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 20-01-2017, NL16.3840

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Richtlijn 2013/32/EU 33, 38

Vw 2000 30a

Vb 2000 3.106a

ASIEL. Veilig derde land. De invulling van verweerder van het in artikel 3.106a, tweede lid, van de Vb genoemde criterium van een band tussen de verzoeker en het betrokken derde land op grond waarvan het voor de betrokkene redelijk zou zijn naar dat land te gaan is niet op voorhand kennelijk onredelijk.

Verweerder heeft de asielaanvraag van eiser met toepassing van artikel 30a, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw niet-ontvankelijk verklaard, omdat de echtgenote van eiser de Amerikaanse nationaliteit heeft en de VS voor hem als veilig derde land wordt aangemerkt.

De rechtbank ziet geen aanleiding voor het oordeel dat het beleid van verweerder, zoals thans is vastgelegd in paragraaf C2/6.3 van de Vc terzijde dient te worden geschoven, omdat deze beleidswijziging niet kenbaar is voorzien in de wetsgeschiedenis. De rechtbank erkent dat de Memorie van Toelichting bij de implementatie van de Procedurerichtlijn enkel de optie van het land van eerder verblijf als veilig derde land vermeldt (Tweede Kamer, vergaderjaar 2014–2015, 34 088, nr. 3, pagina's 11, 14 en 15). Op pagina 14 van deze Memorie staat, zoals ook door gemachtigde van eiser is geciteerd: "De uitgangspunten die de richtlijn hanteert ten aanzien van veilige landen van herkomst en veilige derde landen (artikelen 36, 37 en 38 van de richtlijn) komen overeen met de uitgangspunten zoals die nu gelden in het nationale beleid." De rechtbank acht de enkele verwijzing van eiser naar deze zinsnede onvoldoende dragend voor de stelling dat het beleid in paragraaf C2/6.3 van de Vc in strijd met de wetsgeschiedenis is gemaakt en derhalve terzijde dient te worden geschoven. Hierbij betreft de rechtbank dat, zoals hiervoor overwogen, de toepassing van het "veilig derde land" ingevolge de Procedurerichtlijn is onderworpen aan voorschriften in het nationale recht, waaronder voorschriften waarbij een band tussen de verzoeker en het betrokken derde land wordt vereist op grond waarvan het voor de betrokkene redelijk zou zijn naar dat land te gaan. Het is dus aan de lidstaten om gevallen te benoemen waarin een dergelijke band aanwezig wordt geacht. Verweerder heeft dit met het beleid in paragraaf C2/6.3 gedaan. De rechtbank is van oordeel dat verweerder hiermee in conformiteit met de richtlijn heeft gehandeld. Dat deze gevallen in de Memorie van Toelichting niet expliciet worden benoemd, maakt dit naar het oordeel van de rechtbank niet anders. De rechtbank acht de invulling van verweerder van het in artikel 3.106a, tweede lid, van de Vb genoemde criterium van een band tussen de verzoeker en het betrokken derde land op grond waarvan het voor de betrokkene redelijk zou zijn naar dat land te gaan niet op voorhand kennelijk

onredelijk. Voorts volgt uit paragraaf C2/6.3 van de Vc dat het aan eiser is om vervolgens aan te tonen dat van hem niet gevegd kan worden dat hij zich tot de VS wendt voor een asielvergunning.

[ECLI:NL:RBDHA:2017:489](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB2017, 120

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 19-01-2017, AWB 16/30020 en 16/30022

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Vw 2000 30 lid 1 a

Verordening (EU) nr. 604/2013 6, 8, 11

DUBLINVERORDENING. Niet-begeleide minderjarige. Belang van eenheid van het gezin en het belang van het minderjarig kind.

Uit de preambule (16) van de Dublinverordening, alsmede uit de artikelen 6 en 8 tot en met 11 van de Dublinverordening volgt kort gezegd dat bij de toepassing van de Dublinverordening de eenheid van het gezin en het belang van het (minderjarige) kind van wezenlijk belang wordt geacht. Daarbij wordt in artikel 8 van de Dublinverordening ten aanzien van niet-begeleide minderjarigen voorts expliciet bepaald dat de verantwoordelijke lidstaat die lidstaat is, waar een gezinslid of een broer of zus van de niet-begeleide minderjarige zich wettig ophoudt, voor zover dit in het belang van de minderjarige is. Nu vast staat dat een broer van eiseres - zijnde een niet-begeleide minderjarige - zich wettig in Nederland ophoudt en uit de brief van het Nidos blijkt dat het in het belang van eiseres is dat Nederland haar verzoek beoordeeld, is de rechtbank van oordeel dat verweerder onvoldoende heeft gemotiveerd waarom Nederland niet als verantwoordelijke lidstaat heeft te gelden.

Ten aanzien van de (net) meerderjarige broer van eiseres overweegt de rechtbank dat deze geen beroep kan doen op het vorenstaande, maar dat het wel - zoals gezegd - de uitdrukkelijke bedoeling van de Dublinverordening is om de eenheid van het gezin te waarborgen. Uit punt (16) van de preambule volgt dat hierbij tevens de broers en zussen moeten worden betrokken. Nu verweerder ook zelf heeft aangegeven het van doorslaggevend belang te achten dat eiser niet van eiseres wordt gescheiden, is de rechtbank van oordeel dat verweerder ook het asielverzoek van eiser aan zich dient te trekken.

[ECLI:NL:RBDHA:2017:436](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB2017, 121

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Rotterdam, 19-01-2017, AWB 17/584

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Vw 2000 59b lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. Bewaring van asielzoekers. Nu het onderzoek naar eisers identiteit de enige grondslag is voor zijn inbewaringstelling, ligt het mede gelet op artikel 9, eerste lid, van de Opvangrichtlijn op verweerdere weg aanzienlijk vaker dan vierwekelijks met eiser te spreken over de van eiser verlangde inspanningen om aan documenten te komen.

De aanwezigheid van medische voorzieningen in de detentiecentra als zodanig maakt naar het oordeel van de rechtbank niet inzichtelijk waarom eiser ondanks zijn psychische problemen de maatregel van bewaring op verantwoorde wijze kan ondergaan en waarom zijn belangen evenmin meebrengen dat een lichter middel van toezicht aangewezen is.

[ECLI:NL:RBDHA:2017:588](https://ecli.nl/RBDHA:2017:588)

[Naar inhoudsopgave](#)

Uitzetting

JnB2017, 122

Voorzieningenrechter ABRS, 25-01-2017, 201609856/2/V2

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Vw 2000 63

Awb 2:1, 8:81 lid 1

UITZETTING. Uitzetting niet tijdig aangekondigd aan gemachtigde. Voorgenomen uitzetting verboden.

De vreemdeling is op 24 januari 2017 in de middag aangekondigd dat hij op 25 januari 2017 om 11.40 uur zal worden uitgezet. De voorzieningenrechter kan onder de gegeven omstandigheden niet tijdig adequaat beoordelen of grond bestaat om aan te nemen dat de aangevallen uitspraak in hoger beroep zal worden vernietigd. Gegeven het spoedeisend belang van de vreemdeling, ziet de voorzieningenrechter, mede gelet op het proces-verbaal van de mondelinge uitspraak van de voorzitter van de Afdeling van 26 maart 2012, in zaak nr. 201202050/4/V4, [ECLI:NL:RVS:2012:BW0628](https://ecli.nl/RVS:2012:BW0628), aanleiding om de hierna te melden voorlopige voorziening te treffen.

[ECLI:NL:RVS:2017:206](https://ecli.nl/RVS:2017:206)

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB2017, 123

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, 16-12-2016 (publ. 26-01- 2017), AWB 16/20983 (beroep) AWB 16/14799 (voorlopige voorziening)

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Awb 4:6

Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie 47

EVRM 6, 13

HERHAALDE AANVRAAG. Recht op een doeltreffende voorziening in rechte. De rechtbank stelt vast dat verweerders tegenwerping dat eiser ten aanzien van de relatie tussen hem en referente geen nova heeft aangedragen in feite tot gevolg heeft dat de rechter uitgesloten wordt van beoordeling van het centrale geschilpunt: de vraag of tussen eiser en referente sprake is van een schijnhuwelijk. Omdat verweerder heeft volstaan met de constatering dat er geen nova zijn inzake de relatie, komt ook de rechtbank niet verder dan de vraag of verweerder al dan niet terecht dit ontbreken van nova heeft tegenworpen, terwijl in de vorige procedure de rechter zich evenmin inhoudelijk heeft uitgelaten over deze vraag. Naar het oordeel van de rechtbank levert dit strijd op met het in artikel 47 van het Handvest neergelegde recht op een doeltreffende voorziening in rechte en recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht. Dit leidt tot de conclusie dat verweerder in dit geval ten onrechte met toepassing van artikel 4:6 van de Awb heeft overwogen dat er wat betreft de relatie tussen eiser en referente geen nova zijn.
[ECLI:NL:RBDHA:2016:16712](https://eur-lex.europa.eu/eli/nl/rbdha/2016/16712)

[Naar inhoudsopgave](#)